

บทความวิจัย (Research Article)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์

Thai literature learning achievement of Samakkhephet Khamchan for
the students in Mathayomsuksa 6 using cooperative learning
management with Jigsaw technique

สุวกุล นาคสุขมูล^{1*} และทรงภพ ขุนมธุรส²

Suwakun Naksukmool^{1*} and Songphop Khunmathurot²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ หลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/6 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ จำนวน 3 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบปรนัยจำนวน 16 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test dependent)

ผลการศึกษาพบว่า 1) คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Bachelor of Education, Thai language major, Faculty of Education, Naresuan University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Assistant Professor, Ph.D., Thai language major, Faculty of Education, Naresuan University

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.24)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
สามัคคีเกทคำฉันท์

Abstract

This research aimed 1) to compare the academic achievement of Thai literature of Samakkheepet Khamchan for mathayomsuksa 6 students before and after learning using cooperative learning management with Jigsaw technique. 2) to compare the learning achievement of Thai literature on the subject of Samakkheepet Khamchan using cooperative learning management with Jigsaw technique for mathayomsuksa 6 students after studying with 70% criteria and 3) to study students satisfaction towards using cooperative learning management with Jigsaw technique. The sample group was mathayomsuksa 6/6, Uttaradit Darunee School in the second semester of academic year 2020. A total of 44 students were obtained by cluster random sampling. The tools used for data collection consisted of 1) three lesson plans, two hours each 2) sixteen multiple-choice achievement tests and 3) 10 items of satisfaction questionnaires. Data were analyzed by percentage, mean and t-test.

The results showed that 1) the student's post-study score was significantly higher than the pre study score at the .05 level of confidence. 2) the learning achievement of Thai literature using cooperative learning management with Jigsaw technique for mathayomsuksa 6 students was 70% higher than the threshold at the .05 level of confidence. and 3) the students' satisfaction towards the management of Thai literature learning of Samakkheepet Khamchan using cooperative learning management with Jigsaw technique overall, was at the highest level. ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.24)

Keywords: Thai literature learning achievement, Cooperative learning management with Jigsaw technique, Samakkheepet Khamchan

บทนำ

ภาษาเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมมนุษย์มาอย่างยาวนาน มนุษย์เจริญเติบโตมาได้เพราะใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ อีกทั้งมนุษย์ยังใช้ภาษาเป็นสื่อกลางเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก ตลอดจนเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรม ภูมิปัญญาและความเป็นเอกลักษณ์ของชนชาติด้วย ซึ่งมนุษย์ได้ส่งผ่านการปรากฏต่าง ๆ เหล่านี้ออกมาในรูปลักษณะที่เรียกว่า วรรณกรรมและวรรณคดี

วรรณคดีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์และมีหน้าที่สำคัญในการเป็นเครื่องมือขัดเกลาและยกระดับจิตใจของมนุษย์ ไม่เพียงเท่านั้น วรรณคดียังเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเจริญของสังคมอีกด้วย ดังที่ พรพิมล หงษ์น้อย (2559, น. 1) ได้กล่าวไว้ว่า “วรรณคดีเป็นการนำเสนอภาพตามมุมมองของกวีผ่านตัวอักษรในแง่มุมต่าง ๆ ออกสู่สายตาผู้อ่าน ซึ่งเป็นศิลปะที่ให้คุณค่าด้านอารมณ์ สุนทรียภาพทางภาษาที่กระทบใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดความสะเทือนอารมณ์และเป็นภาษาที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจคัดเลือกเป็นพิเศษ เพื่อให้ผู้อ่าน เกิดการเปลี่ยนแปลงในจิตใจด้วย”

การศึกษาวรรณคดีจึงเป็นเสมือนการเรียนรู้เรื่องราวของชีวิต วัฒนธรรมและอารมณ์ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องหรือสะท้อนความเป็นไปของมนุษย์ผ่านภาษาที่คัดสรรคำ นำมาร้อยเรียงอย่างประณีตงดงามซึ่งช่วยกล่อมเกลาทำให้เกิดความละเอียดอ่อนทางอารมณ์ และเกิดความอกงามทางสติปัญญา ทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจความเป็นธรรมชาติของมนุษย์ และเข้าใจสังคม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในชาติ การศึกษาวรรณคดีนั้นเราจะได้เรียนรู้วัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ และวิถีชีวิตของคนในชาติ

ด้วยความสำคัญของวรรณคดีดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทยจึงได้จัดให้วรรณคดีเป็นสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ระบุไว้ในมาตรฐานท 5.1 ว่า เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) อย่างไรก็ตามการที่ครูจะสอนวรรณคดีวรรณกรรมให้บรรลุตามมาตรฐาน ท 5.1 นั้นยังมีปัญหาจากทั้งผู้สอนและผู้เรียน เมื่อพิจารณาผลการทดสอบทางศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2562) พบว่าสาระการเรียนรู้ที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ที่ 45.41 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 50 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมไม่เป็นไปตามเกณฑ์

จากการประมวลสาเหตุของปัญหาประกอบกับบทสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พรทิพย์ เหล่ากอดี ประภา กองบัวแก้ว และวิชุดา ทองคำกัลยา (2559, อ้างถึงใน นเรศ ทองอินทร์, 2560, น. 492) พบว่า “นักเรียนขาดความใส่ใจในการอ่าน นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ เนื่องจากไม่รู้ศัพท์จึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย” นอกจากนี้อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญ คือ ปัญหาด้านวิธีการสอนของครูซึ่ง กัญญรัตน์ เวชศาสตร์ (2557, อ้างถึงใน ชลธิชา หอมฟุ้ง, 2557, น. 5) ได้กล่าวไว้ว่า “เด็กในปัจจุบันเป็นเด็กที่กล้าแสดงออก ดังนั้นการให้เด็กนั่งเรียนเฉย ๆ ฟังและจดตามที่ครูสอนจึงเป็นการสอนที่ทำให้เด็กเบื่อหน่ายและไม่สามารถเก็บเกี่ยวสาระต่าง ๆ จากการเรียนได้” สอดคล้องกับแนวคิดของ สุจริต เพียรชอบ, (2539, อ้างถึงใน ปณิตดา ใจสุทธิ, 2559, น. 831) ที่ว่า “ครูจะต้องเลือกใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ ซึ่งวิธีการสอนที่ควรใช้ ได้แก่ การอภิปราย การแบ่งกลุ่มทำงาน การแบ่งกลุ่มระดมความคิด ใช้เกม เพลงและสถานการณ์จำลอง” ดังนั้นครูผู้สอนควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ไม่เน้นสอนถอดความและบรรยาย แต่ควรจะให้เด็กได้คิดและร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด

จากปัญหาการสอนวรรณคดีดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคและวิธีการสอนต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวรรณคดี ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ (จันทรา ตันติพิงศานุรักษ์, 2543) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม มีการจัดบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลางและอ่อน มีบทบาทเท่าเทียมกันในการศึกษาข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่าเทคนิคการสอนนี้มีลักษณะเด่นที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ จะเน้นกระบวนการกลุ่ม การช่วยกันเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้ครบถ้วนภายในระยะเวลาอันสั้น กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) กิจกรรมที่ครูผู้สอนมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาที่กำหนดให้ สมาชิกแต่ละคนจะถูกกำหนดโดยกลุ่ม ให้ศึกษาเนื้อหาคนละตอนที่แตกต่างกัน ผู้เรียนจะไปทำงานร่วมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาที่เหมือนกัน หลังจากที่ทุกคนศึกษาเนื้อหานั้นจนเข้าใจแล้ว จึงกลับเข้ากลุ่มเดิม แล้วเล่าเรื่องที่ตนศึกษาให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มฟัง โดยเรียงตามลำดับเรื่องราว เสร็จแล้วให้สมาชิกในกลุ่มคนใดคนหนึ่งสรุปเนื้อหาของสมาชิกทุกคนเข้าด้วยกัน ครูผู้สอนอาจเตรียมข้อสอบเกี่ยวกับบทเรียนนั้นไว้ ทดสอบความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในช่วงสุดท้ายของการเรียน อาจกล่าวได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เป็นเทคนิคการสอนรูปแบบหนึ่งของการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ช่วยผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จไปพร้อม ๆ กัน โดยให้นักเรียนแต่ละคนของกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระของแต่ละส่วน

เพื่อให้นำเสนอเนื้อหาสาระที่ศึกษามาประกอบกันเป็นความรู้เรื่องหนึ่ง ๆ ได้ ซึ่งเปรียบเสมือนการต่อจิ๊กซอว์ (ทิตนา แชมมณี, 2551) โดยผู้วิจัยได้นำวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ มาใช้ในการสอนครั้งนี้

สามัคคีเภทคำฉันท์ เป็นนิทานสุภาพจิตในมหาปรินิพพานสูตรและอรรถกถาสุมังคลวิลาสินี ที่ชนิกาย มหาวรรค ลงพิมพ์ในหนังสือธรรมจักษุ หนังสือรุ่นแรกของมหาวิทยาลัยที่เรียบเรียงเป็นภาษาบาลี นายชิต บุรทัตอาศัยเค้าคำแปลของเรื่องสามัคคีเภทนี้มาแต่งเป็นคำฉันท์ เพื่อแสดงฝีมือ โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับแคว้น ๆ หนึ่งที่ต้องการจะขยายอาณาเขตและต้องการจะตีแคว้นที่มีความสามัคคีมาก ๆ ซึ่งเป็นแคว้นของกษัตริย์แห่งแคว้นมคธ จึงต้องใช้ปัญญาช่วยุให้เหล่ากษัตริย์อีกฝ่ายแตกความสามัคคีกันโดยที่ไม่ต้องเสียเลือดเนื้อมากนัก นอกจากนี้วรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ยังให้ข้อคิดเรื่องของผลของการแตกความสามัคคี การใช้สติปัญญาในการเอาชนะฝ่ายศัตรูโดยที่ไม่ต้องเสียเลือดเนื้อ และการใช้วิจารณ์ญาณใคร่ครวญก่อนที่ตัดสินใจทำ และสะท้อนให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ความจงรักภักดีและความกตัญญูของตัวละครที่มีต่อบ้านเมืองของตน (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนกุดชุมวิทยานคม, 2560) อันเป็นวรรณคดีที่มุ่งชี้ให้เห็นความสำคัญของการรวมเป็นหมู่คณะ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อป้องกันรักษาบ้านเมืองให้มีความเป็นปึกแผ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) และมีเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ เห็นได้จากงานวิจัยของ ปริญญา บันสุวรรณ (2554) เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 กับแบบปกติ พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มาก และงานวิจัยของ พงษ์กรณ์ วีรพิพรรณ (2554) เรื่องผลการใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

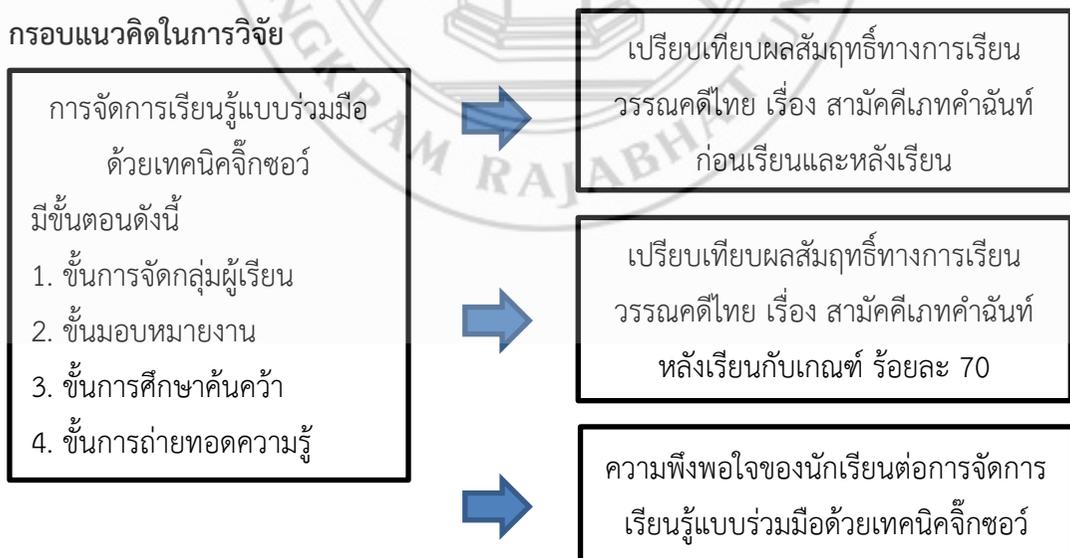
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยให้สูงขึ้น รวมทั้งยังเป็นการสร้างแนวทางในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยให้หลากหลายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยมีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 14 ห้องเรียน รวม 496 คน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/6 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณีอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 44 คน คัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 เอกสารเกี่ยวกับวรรณคดี

1.3 เอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขั้นสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้

2.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 กำหนดรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค

จิ๊กซอว์ เรื่อง สามัคคีเกทคำฉันท์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ อันได้แก่ 1) ขั้นตอนจัดกลุ่มผู้เรียน 2) ขั้นตอนมอบหมายงาน 3) ขั้นการศึกษาค้นคว้า 4) ขั้นการถ่ายทอดความรู้ 5) ขั้นทดสอบความรู้ ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผนจะปรากฏทั้ง 5 ขั้นตอนดังที่กล่าวมา

2.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง สามัคคีเกาฬคำฉันท์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง สามัคคีเกาฬคำฉันท์ ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

2.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเกาฬคำฉันท์ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแนะนำในส่วนที่บกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งผลการตรวจสอบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 20 ข้อ

2.2.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 32 คน

2.2.6 นำผลที่ได้จากการทดสอบมาทำการวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อโดยพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.2 – 1.0 ซึ่งพบว่าข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ 16 ข้อ

2.2.7 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (B) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.71

2.2.8 จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

2.3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจ โดยกำหนดระดับความพึงพอใจ เป็น 5 ระดับ

2.3.3 นำแบบวัดความพึงพอใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแนะนำในส่วนที่บกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3.4 นำแบบทดสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง ความครอบคลุมของเนื้อหา ประเด็นคำถาม โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งผลการตรวจสอบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 10 ข้อ

2.3.5 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

3. ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล

3.1 ทดสอบก่อนเรียน

3.2 จัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้

จำนวน 3 แผน สัปดาห์ละ 1 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 3 สัปดาห์

3.3 ทดสอบหลังเรียน

3.4 สอบถามความพึงพอใจ

4. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำคำตอบจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน มาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อที่ถูกต้องได้ 1 คะแนน ข้อที่ผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

4.2 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย จากผลการทดสอบใช้สถิติ คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test dependent) แบบหนึ่งกลุ่มตัวอย่าง (One Sample Test)

4.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

4.4 นำคำตอบจากแบบสอบถามความพึงพอใจ มาวิเคราะห์ ใช้สถิติคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. ขั้นสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการทดลองและขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏผล ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	T	Sig
ก่อนเรียน	44	20	8.20	2.06	-21.64*	.00
หลังเรียน	44	20	13.09	1.58		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่าการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.20 และ 13.09 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน อันได้แก่ 1) ขั้นตอนการจัดกลุ่มผู้เรียน 2) ขั้นตอนมอบหมายงาน 3) ขั้นตอนศึกษาค้นคว้า 4) ขั้นตอนถ่ายทอดความรู้ 5) ขั้นตอนทดสอบความรู้ จะพบว่าในแต่ละขั้นตอนนักเรียนได้ช่วยกันและร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระที่ครบถ้วน จึงส่งผลให้คะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน กับเกณฑ์ร้อยละ 70

คะแนน	N	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
คะแนนสอบ	44	13.09	1.58	8.76*	.00

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.09

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	กิจกรรม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน	4.52	0.55	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้	4.50	0.70	มาก
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวรรณคดีไทย	4.70	0.46	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิด และหาคำตอบได้	4.82	0.39	มากที่สุด
5	นักเรียนมีความสุขในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์	4.75	0.44	มากที่สุด
6	นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	4.50	0.70	มาก

ข้อที่	กิจกรรม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
7	นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.57	0.62	มากที่สุด
8	ครูให้คำแนะนำและช่วยเหลือการทำกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.80	0.41	มากที่สุด
9	นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น	4.68	0.47	มากที่สุด
10	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จากการทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.75	0.44	มากที่สุด
	รวม	4.66	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 (S.D. = 0.24) หากพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิด และหาคำตอบได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 (S.D. = 0.39) รองลงมา คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อครูที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือการทำกิจกรรมอย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 (S.D. = 0.41) นักเรียนมีความสุขในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ และนักเรียนได้รับความรู้ใหม่จากการทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 (S.D. = 0.44) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวรรณคดีไทย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 (S.D. = 0.46) นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 (S.D. = 0.47) นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 (S.D. = 0.62) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 (S.D. = 0.55) และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ และนักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 (S.D. = 0.70) ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้าง แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้อรรณคดีไทยเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์สูงกว่าเกณฑ์ 70% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้อรรณคดีไทยเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การอภิปรายผล

2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 8.20 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 13.09 ผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ เป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มที่ละความสามารถ โดยแต่ละคนจะได้รับบทบาทของตนเองที่ต้องรับผิดชอบ และต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรินทร์ทิพย์ เหล็กเมฆ (2560) เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนวรรณคดีไทยเรื่องเงาะป่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 กับแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเรื่องเงาะป่าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภารดี ปัญญาใส และเด่นดาว ชลวิทย์ (2563) เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วย เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมี วิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภท คำฉันท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ด้วยเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ผลการ เรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่โรงเรียนกำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ซึ่งนักเรียนทุกคนได้ร่วมกันสร้างองค์ความรู้ แลกเปลี่ยน ช่วยเหลือ ซ้ำกันและกัน เพื่อให้เกิดความตั้งใจ พยายาม และภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในความสำเร็จ ของกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่ดีขึ้น ซึ่งจากผลการเปรียบเทียบ คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่า เกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 70 ดังนั้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยการจัดการ เรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวรรณคดีไทยสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชณี ทาเหล็ก (2556) เรื่อง ผลการ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง เส้นขนาน ที่มีต่อความสามารถในการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ วรกุลรังสรรค์ (2557) เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 ในรายวิชาสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 79.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 70 และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักศึกษาหลังการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 อยู่ในระดับดีมาก

2.3 ผลความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ แบบร่วมมือด้วย เทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66

(S.D. = 0.24) ซึ่งผลความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ ในภาพรวมที่อยู่ในระดับมากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ซึ่งผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อน ซึ่งมีความน่าสนใจและท้าทาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในกลุ่ม มีครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือและเสริมกำลังใจในการทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา ปั่นสุวรรณ (2554) เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 กับแบบปกติ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ไปใช้ในการสอนของกลุ่มสาระภาษาไทยในเนื้อหาและระดับชั้นอื่น ๆ ตามความเหมาะสม โดยครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจและศึกษาแนวการนำหลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างละเอียด เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์มากที่สุด
2. ก่อนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรอธิบายหลักการทำงานกลุ่ม หลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ให้นักเรียนเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและทำงานอย่างเต็มความสามารถให้ประสบความสำเร็จ
3. ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ผู้เรียนต้องมีวินัยและความกระตือรือร้นในการค้นคว้าและแสวงหาองค์ความรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งนักเรียนบางคนไม่มีความกระตือรือร้นในการหาข้อมูลหัวข้อย่อยที่ตนรับผิดชอบ ทำให้สมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระไม่ครบถ้วน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องหมั่นกระตุ้นและคอยให้คำแนะนำในการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทดลองพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยด้วยเทคนิคอื่น ๆ ที่แปลกใหม่ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experimental Instruction) การจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) เป็นต้น
2. ควรมีการทดลองพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับเทคนิคอื่น เช่น เทคนิคการใช้คำถาม 5W1H

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจิตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนกุดชุมวิทยาควม. (2560). *โครงการภาษาไทย : การศึกษาวรรณคดีมรดก สามัคคีเกาฬคำฉันท*. ยโสธร: โรงเรียนกุดชุมวิทยาควม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 28.
- จันทร์ดา ดันติพงศานุกรักษ์. (2543). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning). *วารสารวิชาการ*, 3 (12), น. 36-55.
- ชลธิชา หอมฟูง. (2547). *การพัฒนารูปแบบการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้ริยาสัจสี่เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐวิวัฒน์ อนันตะสุข และพรสิริเอี่ยมแก้ว. (2558). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์และความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- ทิตนา แคมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นเรศ ทองอินทร์. (2560). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีตอบสนองของผู้อ่าน ร่วมกับการใช้เทคนิคคำถามแบบ RCA*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปนัดดา ใจสุทธิ. (2559). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 ร่วมกับเทคนิคการคิดแบบหวมกหกใบ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปริญญา ปันสุวรรณ. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 กับแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พงษ์กรณ์ วีรพิพรรณ์. (2554). *ผลการใช้รูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิมล หงส์น้อย (2559). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเรื่องมัทนะพาธาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E)*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภารดี ปัญญาใส และเด่นดาว ชลวิทย์. (2563). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัชณี ทาเหล็ก. (2556). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง เส้นขนาน ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วรินทร์ทิพย์ เหล็กเมฆ. (2560). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยเรื่องเงาะป่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2 กับ แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2562). คู่มือการจัดการศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งประเทศไทย.
- อุไรวรรณ วรกุลรังสรรค์. (2557). การพัฒนาทักษะการคิดด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2 ในรายวิชา สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. วารสารบรรณศาสตร์ มศว 7 (1) มกราคม – มิถุนายน, น. 1-14.

